

DOO TAJNE DUGOVEČNOSTI

www.tajnedugovecnosti.com

Imeil: tajnedugovecnosti@gmail.com

Echinacea purpurea. (Jelen koren). Ehinacea

Lekovita svojstva.

Ova biljka je u Evropu doneta pre oko 300 godina, u Rusiji se pojavila krajem 18. veka. Ime je dobila u čast pradjeda Alfreda Nobela. Severnoamerički Indijanci ovu su biljku nazvali Korijenjem jelena. Vrtlari je vole zbog svog prekrasnog cveta, a takođe ima mnoštvo korisnih svojstava pa se koristi u medicini i farmakologiji kao imunomodulaciono sredstvo. U ovom tekstu ćemo govoriti o najzanimljivijoj biljci Echinacea purpurea, o tome gde je njena domovina, kakav hemijski sastav ima, razmotrit ćemo glavna korisna svojstva Echinacea purpurea.

Opšte informacije o biljci Echinacea purpurea

Echinacea purpurea je višegodišnja biljka porodice Asteraceae. Ima prave grube stabljike visoke do 1,5 metra. Ehinacea ima mali koren sa kojim se pružaju rizomi. Listovi na korenima imaju krilate peteljke i širokog su ovalnog oblika, skupljeni su u rozetu. Listovi na izdancima su smešteni naizmenično, grubo, imaju oblik lancete. Cvetovi se skupljaju u cvetne korpe veličine (do 15 cm). Cvetovi su ružičaste ili ljubičaste boje, vrhovi su šiljasti, cevasti cvetovi od narandžaste do crvenobraon. Cvatnja traje oko 60 dana od jula do septembra. Uzgaja se kao ukrasna i lekovita biljka. Ehinacea je našla primenu i u ukrasnom baštovanstvu, i u tradicionalnoj medicini i u farmakologiji. Ljekovita sirovina su i cvetovi, lišće i stabljike biljke, kao i korenje i rizomi. Prizemni deo sakuplja se tokom cvetanja od jula do septembra, podzemni deo biljke (korenje i rizomi) sakupljaju se u jesen (od sredine oktobra).

Jelen korien. Proučavanje Ehinaceje

Severna **Amerika** se smatra rodnim mestom Echinacea purpurea; u državama jugoistočne Amerike može se naći na prerijama. Mora se reći da su Severnoamerički Indijanci počeli koristiti ovu biljku kao lek. Koristili su ga kao protivupalno i analgetsko sredstvo. Postoji legenda o tome kako su ljudi saznali za lekovita svojstva Ehinaceje, gledajući životinje, primetili su da je bolesni jeleni pretraživala i jela ovu biljku i pokušavali da je pojede čitavu, zajedno sa korenom. Zato su Indijanci Ehinacei dali ime jelena.

Kada je započelo proučavanje Ehinaceje ?

Američki gost se nastanio u evropskim vrtovima pre više od 300 godina. U Rusiju je došao krajem 18. veka. Prvi opis ove biljke dao je švedski lekar i prirodoslovac Karl Linnaeus, nazvao je ovu biljku *Rudbeckia purpurea*, u čast svog učitelja Olafa Rudbecka (pradjeda Alfreda Nobela), a rudbecki je identifikovao kao rod.

1793. godine, ovu biljku je izolovao u posebnom rodu nemački botaničar Konrad Monch. On je biljku nazvao *Echinacea*. Od kraja 19. veka do sredine 20. *Echinacea* je stekla ogromnu popularnost kao lekovita biljka. Od 30-ih godina 20. veka, naučnici iz mnogih zemalja sveta počeli su da proučavaju efekat preparata *echinacea* na ljudsko telo.

Hemijski sastav Ehinaceje

Hemijski sastav *echinaceje* je vrlo bogat.

Prizemni deo *Echinacea purpurea* (cveće, lišće, stabljika) sadrži:

- Polisaharidi : heteroksilani , arabinoramnogalaktani ;
- Esencijalno ulje ;
- Flavonoidi: luteolin, kempferol, rutin, kvercetin;
- Oksicinaminske kiseline: cikorija, ferulinska kiselina, kumarinska kiselina, kofeinska kiselina.
- Tanning agensi ;
- Saponini - imaju imunomodulatorne i supresijske viruse;
- Poliamini ;
- Ehinacin je amid polinezasićene kiseline ;

- Ehinalon je nezasićeni keto alkohol ;
- Ehinakozid je glikozid koji sadrži kafenu kiselinu i pirokatehol;
- Organske kiseline ;
- Alkaloidi ;
- Glekoproteini - lektini ;
- Cijanidini ;
- Fitosteroli ;
- Smole ;
- Fitosteroli ;
- Enzimi ;
- Makroelementi: Ca (kalcijum), K (kalijum);
- Mikroelementi: Se (selen), Co (kobalt), Ag (srebro), Mo (molibden), Zn (cink), Mn (mangan), itd.

Podzemni deo biljke (korenje, rizomi) takođe sadrži:

- Inulin ;
- glucose ;
- Esencijalna i masna ulja ;
- Fenol karboksilne kiseline ;
- Betaine ;
- Smola .

Lekovita svojstva Echinacea purpurea

To je bogat hemijski sastav koji pruža divna lekovita svojstva Echinacea purpurea. Ova biljka se smatra moćnim imunomodulatorom. Echinacea se koristi za povećanje imuniteta kod dugotrajnih zapaljenskih i kataralnih bolesti, kao i kod kvara imunog sistema povezanih sa zračenjem i ultraljubičastim zračenjem i produženim lečenjem antibioticima. Koristi se za povećanje imuniteta kod bolesti koje su povezane sa metaboličkim poremećajima, poput dijabetesa .

Studije su pokazale da Echinacea pokazuje antibakterijsko, suzbijanje virusa i antigljivično delovanje. Ekstrakt ehinacee sprečava rast i razmnožavanje patogena kao što su: streptokok, stafilokok, ešerihia koli, virus gripa, herpes virus, stomatitis.

Echinacea purpurea ima anti-upalno dejstvo kod raznih upalnih bolesti, kao što su prostatitis, karlične bolesti kod žena, kao i kod upalnih bolesti gornjih disajnih puteva i kožnih bolesti (trofični čir, različiti ekcemi).

Echinacea se koristi i iznutra i izvana. Antiseptički, zaceljujuće rane i analgetski efekti biljke koriste se u lečenju lošeg zarastanja, zaraženih rana, opekotina od 1 do 3 stepena, jakih čireva pritiska.

Koristi se za sprečavanje prehlade i sezonskih virusnih infekcija, nakon duže upotrebe antibiotika. Sok iscijeđen iz cvetova ehinacee povećava koagulaciju krvi.

Vrlo često se ehinacea dodaje u različite vitaminske i mineralne komplekse i prirodne biljne preparate, na primer, ehinaceja je deo leka **Tireo-Vit** koji se koristi za normalizaciju rada štitne žlezde.

Kontraindikacije Echinacea purpurea

Kao i većina lekova, i lekovite biljke imaju svoje kontraindikacije, a ima ih i Echinacea purpurea. Treba imati na umu ograničenja upotrebe određene biljke kako ne bi naštetili vašem zdravlju.

Koje su kontraindikacije za Echinacea purpurea ?

- Prilikom uzimanja preparata Echinacea neophodno je voditi računa o doziranju, jer prekoračenje doze može izazvati blago trovanje.
- Mora se imati na umu da je ehinaceja jak alergen, stoga je kontraindicirana osobama sklonim alergijskim reakcijama.
- Ne možete uzimati preparate Ehinaceje za autoimune bolesti.
- Kod multiple skleroze, kao i kod ateroskleroze i tuberkuloze, upotreba je kontraindicirana.
- Ne bi trebalo da uzimate preparate Ehinaceje za osobe obolele od karcinoma krvi (leukemije) i HIV zaražene.
- Upotreba Ehinaceje strogo je kontraindicirana kod bolesti kao što su: lupus eritematosus, reumatizam, reumatoidni artritis;

Ne preporučuje se upotreba Ehinaceje purpurene kod dece mlađe od 4 godine, kao i kod trudnica i dojilja. Imajte na umu da se preparati ehinaceje **ne koriste duže od dve nedelje (14 dana)**. U zavisnosti od doziranja i trajanja lečenja koje je propisao specijalista, ehinaceja će imati samo koristi za vaše zdravlje.